

Cementvilág

MAGYAR CEMENTIPARI SZÖVETSÉG • HUNGARIAN CEMENT ASSOCIATION

TARTALOMJEGYZÉK

Tisztelt Olvasóink!	1. oldal
Visszatekintés 140 évre	1. oldal
Megjelent „A Cementipar története”	2. oldal
Bejött a beton	2. oldal
Régi emlékek - Interjú Szőnyeg Jánossal	3. oldal
Nemzetközi rendezvények	3. oldal
Átadták a Holcim-díjat	4. oldal
Negyven diák tanulmányait segíti a DDC	4. oldal
Függőhíd-avatás a Gyadai Tanösvényen	5. oldal
Vezetőséget választott a BCSDH	5. oldal
Öt helyszínt jár be a Holcim Awards nyerteseit bemutató kiállítás	5. oldal
Az adaptív malomirányítási rendszerektől a környezetvédelemig - Beszélgetés Dr. Hilger Miklóssal	6. oldal
Felújítják a Mozgáskorlátozottak Közép Magyarországi Regionális Egyesületénél	7. oldal
A szabálykövető munkavégzésért	7. oldal
Több mint legenda	8. oldal
Modernizáció a Beremendi Gyárban	8. oldal
Fókuszban Hejőcsaba és Görömböly	8. oldal
Érdekességek	8. oldal

TISZTELT OLVASÓINK!

Az elmúlt év a cementiparnak – ahogyan a minket körülvevő világnak is – a változások éve volt. A kedvezőtlen gazdasági tendenciák és az építések iránti kereslet visszaesése iparágunkat sem hagyja érintetlenül. 2008-ban folytattuk azt a törekvésünket, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk a természeti értékek és erőforrások megóvására, a környezeti példamutatásra, fejlesztő gondolkodásra és tettekre, a felelős társadalmi szerepvállalásra. Esetünkben nem divatos társadalmi sztereotípiák ezek, hiszen akár itt, a Cementvilág hasábjain is számos olyan kezdeményezést mutattunk be, amelyek előrébb viszik szűkebb és tágabb környezetünk fejlődését.

Karácsonykor, a szeretet ünnepén, felerősödtek ezek az igények és szándékok, erőt és további hitet gyűjtöttünk: így folytatjuk! Szeretnénk, ha a hazai cementipar az innováció, a világ és a szűkebb környezetünk iránt egyaránt felelős gondolkodása 2009-ben partnerséget teremthetne valamennyi Olvasónkkal! Ünnepek alatti pihenést, és egészséges, sikerekben gazdag Új Évet kíván a Cementvilág Szerkesztő Bizottsága lapunk olvasóinak!

VISSZATEKINTÉS 140 ÉVRE

A hazai cementgyártás történetének egyik első üzeme, a Lábatlani Cementgyár idén 140 éves. A tulajdonos Holcim Hungária Zrt. a gyár megalapításától napjainkig eltelt időszakot felölelő kiállítást szervezett az alkalomra Lábatlanon, mely sok érdeklődőt vonzott a lábatlani Gerenday Községi Házba.

A tárlat népszerűsége nem lepte meg a szervezőket, hiszen talán nincs is olyan család a városban, aki ne kötődne valamilyen szállal a környék egyik legnagyobb és legré-

gebbi gyárához. Generációkon keresztül szállt apáról fiúra a térségben a cementgyártás hagyománya, ezért az sem csoda, hogy a helyiek rengeteg segítséget tudtak nyújtani a tárlat összeállításában. A szervezők számos relikviához jutottak így hozzá.

A kiállításon többek között látható volt a gyárról készült első fotó, az első tulajdonos Konkoly Thege Balázs aláírása, egy az 1800-as évekből származó részvény, egy 1910-ből fennmaradt kazánkönyv valamint a régi fotók, érmék és igazolványok, amelyek mind-mind felejthetetlen élményt nyújtottak az érdeklődőknek.

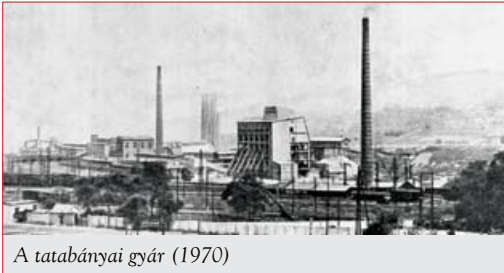
140 éves a Lábatlani Cementgyár

MÉRFÖLDKÖVEK

- 1868 Konkoly Thege Balázs megalapította a lábatlani cementgyárat.
- 1871 Konkoly Thege Balázs társult Hannig Mátyás kereskedővel. A gyár új neve Lábatlani Vízhatlan Mész és Cement gyár.
- 1872 Wendland Károly több mint negyedszázadon át igazgatta a cementgyárat. Felesége, Rogge Márta a gyártulajdonos lánya volt.
- 1876 A Rogge testvérek két kis aknakemencével, majd egy évvel később egy nagy aknakemencével bővítették az üzemet.
- 1878 A teljes gyárat gróf Roon Albrecht porosz hadügyminiszter megvásárolta.
- 1890 A magyar Weisenbacher Endre megvette a céget.
- 1892 A „Holzspach és fia” cég egyesült a Weisenbacher céggel, „Egyesült Téglacementgyár Rt.” néven.
- 1904 Működésbe lépett az ország első forgóke-mencéje.

(folytatás a 3. oldalon)

MEGJELENT „A CEMENTIPAR TÖRTÉNETE”

A tatabányai gyár (1970)

Amikor 1988. decemberében leadtam a „Cement- és Mészgyártási Kézikönyv” szerkesztői kéziratának utolsó lapjait, megfogadtam, hogy többé könyvírással nem foglalkozom. Fogadásomat sokáig megtartottam, mégis viszonylag könnyen feladtam állásponatomat, amikor 2006-ban leendő szerzőtársaim azzal a javaslatral kerestek fel, írjuk meg együtt a magyar cementipar utóbbi fél évszázadának történetét. Az ötlet kézenfekvőnek látszott: a Bereczky-Reichardt könyv (1966) kitűnő előzménynek számított, magunk az 1960-as évek elejétől az ezredfordulóig cementipari alkalmazottként éltük meg ezt az időszakot; egykori és mai kollégák bíztattak bennünket és a Magyar Cementipari Szövetség vállalta a könyv kiadását.

A sima indulás utáni bonyolultabb kivitelezés részleteitől megkímélném a kedves olvasót. Az adatgyűjtés, rendszerezés és egyeztetés aprólékos munkájától kezdve a kézirat megszületéséig hosszú és fáradságos út vezetett. A legnehezebb kérdés a könyv tartalmának körülhatárolása volt. Végül is a könyv terjedelme határozta be, az ipartörténet mely vetületével foglalkozunk. Emiatt maradt ki többek között a fejlődés személyi hátterének bemutatása, a köztudatban élő események és történetek felelevenítése, mert ezek terjedelme önmagában is meghaladta volna a kiadvány kereteit. Pedig a személyiségek szerepe elválaszthatatlan a cementipar

fejlődésétől. Hiányzik például Andrejkó Gyula méltatása, aki az 1963-ban megalakult országos vállalat első vezérigazgatója volt, Végh József munkásságának ismertetése, aki 10 éven át, a cementipar legdinamikusabb évtizedében volt vezérigazgató, nem foglalkoztunk Chikán János vezérigazgató-helyettes szerepével, aki a cementipar műszaki fejlődésének előkészítésében töltött be úttörő szerepet és a sort még tovább folytathatnánk. A hiányzó események közül megemlítem például a CEMOV váci székhelyű alapításának hátterét.

Az egykori bélapátfalvi cementgyár

Mi olvasható hát a könyvben? A kiadvány három részre tagolható. Az első fejezetek a köztanyag-gyártás kultúrtörténeti kérdéseit, a cementgyártás fejlődését, valamint a hazai ipar történetének a kezdetektől az 1950-es évekig terjedő összefoglalását tartalmazzák. A műszaki ismertetés nem a tudományos igényesség, hanem az ismeretterjesztés szándékával készült.

A kiadvány középső részében az üzemek, a háttérvállalkozások és -szervezetek története olvasható. A ma is működő gyárak mellett az utóbbi 30 évben leállított üzemek történetét ismertetjük. Foglalkozunk a cementipar keretében működött, kiegészítő tevékenységet folytató és az iparágától különvált (mész, azbeszt-cement) alágazatokkal is. Egy fejezetben egyes

A lábatlani cementgyár (1993)

műszaki mutatók bemutatásával jellemezzük a fejlődést.

A harmadik rész az iparirányítás és – szervezet történetét ismerteti. A leírás kronológiai sorrendben tartalmazza a szervezetek kialakulását, az átalakulások hátterét, a privatizáció lefolytatását és eredményét. Utóbbiak korábban csak kevés, olykor félreérthető nyilvánosságot kaptak, ezért különösen érdekesek lehetnek az olvasók számára.

Az ismertetett tartalmat a Magyar Cementipari Szövetség bemutatása követi. Végül megkíséreljük a hazai cementipar helyét a külföldi termelők körében kijelölni. A könyv szöveges részeit táblázatok és ábrák egészítik ki, a terjedelmet képek színesítik.

A szerzők nem tekintik sem teljesnek, sem hibátlannak munkájukat. Viszont öröm számukra, ha az olvasó a könyvben olyan gondolatokat talál, amelyek visszaidéznek valamit múltbéli élményeiből, ha egyetért a szerzőkkel, vagy csak felkelti az ipar iránti érdeklődését az olvasmány. Az esetleges elismerést a szerzők nagyszámú segítőkire hárítják, akiknek ezúttal is kifejezik köszönetüket. A kritika legyen a könyv íróié.

Tisztelettel és nem kis megilletődöttséggel ajánlom munkánkat a Kedves Olvasó szíves figyelmébe.

Riesz Lajos ■

BEJÖTT A BETON

Az elmúlt harminc esztendő útépitési, útfelújítási munkái szinte teljes mértékben mellőzték a beton útburkolatok technológiáját, pedig a világ fejlett része régóta ismeri ennek előnyeit, melyek közül elég csak a tartósságát és költséghatékonyságát kiemelni. 2007 októberében az úgynevezett whitetopping technológia egy szegedi útszakaszon debütált. Az elmúlt egy év tapasztalatai a gyakorlatban is igazolták a beton útburkolat létjogosultságát.

A nagyvárosokban hatványozott problémát jelentenek az útfelújítások, amelyek nehezen haladnak, az eredményük viszont nem eléggé tartós. Az aszfaltutak nagy hátránya, hogy kevésbé állnak ellen a melegnek és a hatalmas átmenő forgalom okozta igénybevételnek. Az állandó felújítások, folyamatos „frissítések” tulajdonképpen ördögi kört teremtenek: a terhelés egyéb elkerülő utakra

hárul, amelyek ezáltal jóval gyorsabban amortizálódnak, ez pedig újabb munkálatokhoz vezet.

A whitetopping technológia a fent említett problémára nyújt hatékony megoldást. Az erősen megrongálódott és balesetveszélyessé vált aszfaltburkolatot felmarják 12 centiméter vastagságban, s az így előkészített felületre egy vékony, 12 centiméter vastag betonréteg kerül. Amellett, hogy e megoldás költséghatékony, jelentősen lerövidíti a felújítást kísérő bosszantó útlezárások időtartamát. A 12 centiméteres betonréteg gondoskodik arról, hogy a felújított útszakasz megbirkózzon a megnövekedett közlekedési terheléssel, s megakadályozza a nyomvályúk kialakulását.

Hazánkban a technológiát a szegedi CORA-csomópontban alkalmazták először 2007 októberében. Az egy éves felülvizsgálat során a Magyar Közút Kht. Csongrád Megyei Igazgatóságának szakemberei megállapították, hogy a beton útburkolat beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A táblák nem nyomvályúsod-

tak, nem deformálódtak. A szegedi beton szakasz minőségét jól ellenpontozza a vele azonos időben, a közvetlen szomszédságban készült aszfaltos felújítás, mely gyakorlatilag tönkrement.

Dr. Rigó Mihály, a Magyar Közút Kht. Csongrád Megyei Igazgatóságának osztályvezetője megkeresésünkre elárulta, az autósok is rendkívül kedvelik ezt a szakaszt, többen érdeklődtek a technológia alkalmazásának folytatásáról.

A whitetopping további alkalmazásához egyelőre nem minden feltétel adott – jelenleg is készülöben van az ide vonatkozó hazai útügyi műszaki előírás. De az mindenestre tényként kezelhető, hogy a szegedi kísérleti szakasz jó irányban tett lépés volt, igazodik a fejlett világ tendenciáihoz. ■

A témával kapcsolatban olvasóink figyelmébe ajánljuk Dr. Rigó Mihály, A mellőzött technológia című írását, mely a Mélyépitő Tükörkép Magazin 2008/5. számában látott napvilágot. A cikk elektronikus formában a magazin honlapján is elérhető a www.mtm-magazin.hu címen.

VISSZATEKINTÉS 140 ÉVRE

(folytatás az 1. oldalról)

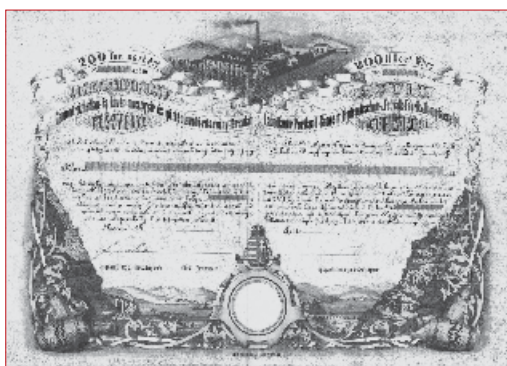
- 1906 Kötélpályát építettek a gyár és Bersek, valamint Bersek és Martonkút között.
1933. január 1-jén, az Egyesült Téglá- és Cementgyár Rt. beolvadt a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaságba.
1948. április 22-én a lábatlani cementgyár állami tulajdonba került. Az üzem első munkásigazgatója Sági József volt. A gyár neve a Lábatlani Cement- és Mészművek Nemzeti Vállalat lett.
- 1952 Megkezdődött a lábatlani cementgyár történetének legnagyobb rekonstrukciója.
- 1990 A svájci Holderbank részesedésével létrejött a Lábatlani Cementipari Kft. Megkezdődtek a környezetvédelmi beruházások – mint az új elektrofilterek üzembe helyezése és a nedveskemence-optimalizáció.
- 2005 A Holcim Csoport tagja, a Holcim Hungária Zrt. új cementgyár építését tervezi Nyergesújfalun, melynek megnyitása után a lábatlani cementgyárban megszűnik a termelés.
- 2008 Megkezdődnek a Nyergesújfalun az új cementgyár építésének előkészületei.

RÉGI EMLÉKEK – Interjú Szőnyeg Jánossal

Keresve sem lehetne alkalmasabb embert találni Szőnyeg Jánosnál arra, hogy az idén 140 éves Lábatlani Cementgyárról meséljen történeteket. Az egykor cementraktári munkásból lett gyárigazgató szívesen elevenítette fel régi élményeit.

Szőnyeg János: 1922-ben születtem Piskén, édesapám a cementgyárban dolgozott, így nyilvánvaló volt, hogy én is oda kerülök – kezdte a múltidézést a 86 éves Szőnyeg János. - 1936-ban a csomagoláson kezdtem dolgozni a cementraktárban, majd átkerültem a laboratóriumba próbahordónak. 1938-tól három éven keresztül géplakatos tanonc voltam a gyárban.

1941-ben úgy hozta a sors, hogy Budapesten a Ganz Vagon és Gépgyárban kaptam munkát, de ez csupán három évig tartott, mert a nyilasok elvittek Németországba, majd 1945 áprilisában fogságba estem. A szabadulás után 1946 februárjától ismét a Lábatlani Cementgyárban kezdtem dolgozni, mint lakatos.

Az 1800-as évekből fennmaradt részvény

- *Hogyan lett egy lakatosból gyárigazgató?*

Szőnyeg János: Két évvel később elvégeztem egy főiskolai előkészítőt, és felvételt nyertem a Veszprémi Vegyipari Egyetemre, ahol 1952-ben mérnöki diplomát szereztem. Az iskola elvégzése után ismét a cementgyárba kerültem, mint üzemmérnök. 1953-tól 1968-ig kőbánya üzemvezetőként dolgoztam. Ezután ismét másfelé vitt az utam, egy évig a Dorogi Mészmű igazgatója voltam. Jól végezhettem ott a dolgomat, hiszen a következő évben felajánlották nekem a Lábatlani Cementgyár főmérnöki és igazgatói posztját, amit elfogadtam. Innen mentem nyugdíjba 1979-ben.

- *Milyen elismerésekben részesült a munkásévei alatt?*

Szőnyeg János: Az életem során számtalan oklevelet és kitüntetést kaptam. Nyugdíjazásomkor a „Munka Érdemrend ezüst fokozatával” tüntettek ki. Örökös tagja vagyok a Szilikátipari Tudományos Egyesületnek, és a szakszervezet mellett működő Nyugdíjas Bizottságnak én vagyok az elnöke. 2002-ben arany diplomát kaptam.

- *Ön szinte az egész életét a cementgyárban töltötte. Meg szokta látogatni a régi kollégákat?*

Szőnyeg János: Havi rendszerességgel bejárok a gyárba a szakszervezeti gyűlésre. A régiak közül szinte senki nem dolgozik már a gyárban, csak egy-két akkori fiatalal lehet találkozni, de már ők is vagy nyugdíjasok, vagy nyugdíjazás előtt állnak. Legutóbb idén szeptemberben voltam a gyárban, de a lábaim már nemigen bírják a sétát. A régi kollégákkal évente kétszer találkozunk a nyugdíjas találkozók alkalmával.

- *S hogy néznek Szőnyeg Jánosra a volt kollégák? Még most is főnököiknek tekintik?*

Szőnyeg János: Úgy néznek rám, mint egy emberre, nem, mint főnökre. Mindenki nagyon kedves velem, látszik, hogy szeretnek. Én egész pályafutásom alatt annyit segítettem az embereknek, amennyit csak lehetett. Magamnak pedig csak annyit engedtem meg, mint a dolgozóimnak.

- *Mi a véleménye a Nyergesújfalura tervezett cementgyárról?*

Szőnyeg János: A prospektusok alapján egy nagyon komoly és modern gyár lesz, amely eleget tesz a környezetvédelmi előírásoknak, hiszen a száraz eljárásnak köszönhetően jóval kisebb lesz az energiafelhasználás. Nagyon szeretném látni az új cementgyárat!

Nemzetközi rendezvények cement és beton témákban

RENDEZVÉNYEK

2009. január 12-17.	BAU 2009 – Architecture, Materials, Systems – New Munich Trade Fair Centre – http://www.bau-muenchen.de/en/homepage	Munich, Germany,
2009. január 19-20.	Global Mortars Conference – http://www.propubs.com/glo-mo/	Barcelona, Spain
2009. január 20-23.	BUDMA – International Construction Fair – http://www.budma.pl/en	Poznan, Poland
2009. február 3-6.	11. Labortechnika Kiállítás – SYMA Spot- és Rendezvénycsarnok – www.labortechnika.hu	Magyarország, Budapest

ECRA szemináriumokról és workshopokról szóló információk elérhetők: www.ecra-online.org VDZ továbbképzési programjai elérhetők: www.vdz-online.de

TIZENHÉT PÁLYÁZÓ KÖZÜL VÁLASZTOTTÁK KI A NYERTESEKET – ÁTADTÁK A HOLCIM-DÍJAT

Hét szervezetnek több mint három millió forintot ítélte oda a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében nyolcadik alkalommal kihirdetett Holcim-díj zsűrije. A díjakat 2008. november 7-én, péntek este, a miskolci Népkerti Vigadó étteremben adták át ünnepélyes keretek között.

A Holcim Hungária Zrt. a 2001 óta minden évben átadott díja révén önkormányzatok, non-profit és civil szervezetek, intézmények maradandó közösségi értéket teremtő projekteit támogatja.

Az ősszel meghirdetett pályázatra 17 pályamunka érkezett, melyek közül hetet választott ki a helyi képviselőkből, újságírókból és a Hol-

cim képviselőiből álló zsűri, így ők november 7-én a gálaesten átvehették díjaikat.

A fődíjas, az Avastetői Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény az avasi lakótelepen található sportpályát újítja majd fel.

„A fődíjra egyáltalán nem számítottam, s mindaddig úgy tudtuk, hogy egymillió forint értékű cement, s cementre igazán nem volt szükségünk, úgyhogy ez igen nagyvonalú a cégtől, hogy most pénzben adja. Mi nem az intézményre pályáztunk, hanem az intézmény mellett található avasi sportpályát szeretnénk tovább fejleszteni. Már évek óta fejlesztjük Fodor Zoltán képviselő úrral, s annak a szebbé tételére illetve a leendő hadi parknak a kialakítására fogjuk felhasználni a pénzt” – mondta el Tóthné Csorba Mária, az intézmény vezetője a díjátadón.

A Benedek Elek Óvoda udvari játszóeszközt vásárol a kicsiknek, míg a Kazinczy Ferenc Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola az iskolaudvar rekonstrukciójára fordítja majd az 500 ezer forintot.

Az Iránytű Szociális Szolgálat a generációk közötti társadalmi kohézió erősítése érdekében a Szolgáltatási Központ udvarán épít egy játszóteret, a Szilágyi Dezső Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola Gár-

A nyerteseknek Skene Richard elnök-igazgató és Márta Irén kommunikációs igazgató adta át a díjakat

donyi-Géza Tagiskolája az iskolaépület elavult nyílászáróit cseréli környezet-barátabbakra a 350 ezer forintos díj segítségével.

A Hejőcsabai Fiatalok Közhasznú Egyesülete a művészet terjesztésére fordítja majd a 270 ezer forintot, melyet a Holcim Hungária Zrt. ajánlott fel. Ők 10 fafaragó (2 felvidéki, 2 erdélyi, és 6 hazai) művészt kérnek fel, hogy készítsenek nekik egy-egy fa szobrot, melyeket „A művészet nem önmagáért való” címmel kiállítanak a Gárdonyi Parkban.

A különdíjas Megszólaló Kezek Közhasznú Alapítvány szeretné a pártfoglaltai hosszú távú fejlődési lehetőségét biztosítandó bővíteni a jelenleg rendelkezésre álló eszköztárát, így számukra nem csak szép, de hasznos jutalom is a cég által felajánlott pianínó. ■

A vendégeket lenyűgözte Szentpéter Csilla zongorajátéka

NEGYVEN DIÁK TANULMÁNYAIT SEGÍTI A DDC

A Duna-Dráva Cement Kft. által alapított Duna-Dráva Ifjúsági és Innovációs Alapítvány kuratóriuma 2008. november 28-án negyedik alkalommal adta át a „Duna-Dráva a Tehetségekért” ösztöndíj program nyertesének oklevelét. Az Alapítvány évente, összesen 3 millió forinttal támogatja a pályázat nyertesait, akik a váci általános és zeneiskolák, valamint középiskolák nappali tagozatos tanulói közül kerülhetnek ki.

Szarkándi János elnök-vezérigazgató elmondta: „A helyi közösség „jó polgáraként” és meghatározó gazdasági szereplőjeként Társaságunk feladatának érzi a környékbeli tehetségek felkarolását. A fiatalok ösztönzése és támogatása a város fejlődésének feltétele, így egyaránt érdeke az itt élőknek és a helyi gazdasági szereplőknek. Vállalatunk magas színvonalú működéséhez ugyanis nem csak a korszerű technológiai megoldások, hanem a régióból kikerülő jól képzett szakemberek is szükségesek.”

A szorgalmi időszak alatt az általános iskolás diákok számára havi 6000 forintos, a középiskolás és zeneiskolás diákoknak pedig 8000 forintos ösztöndíjat biztosító programra 81 pályázat érkezett. A pályázók közül a 2008-2009-es tanévben 10 általános és 30 középiskolás diák nyerte el a havi támogatást, akik 10 hónapon keresztül jutnak rendszeres ösztöndíjhoz. A diákok között fiatal művészek, ifjú természettudósok, kiváló sportolók és a humán tudományok iránt érdeklődő tehetségek egyaránt vannak. Az újra és újra kiemelkedő eredményeket nyújtó fiatalok többször is elnyerhetik az ösztöndíjat, amelyet bizonyít, hogy a 2008-ban díjazottak közül tizenegy tehetség tavaly is az ösztöndíj nyertese volt. ■

FÜGGŐHÍD-AVATÁS A GYADAI TANÖSVÉNYEN

A Naszály-hegyen épített gyalogos függőhidat november 15-én Szabó Imre környezetvédelmi miniszter, dr. Bóth János váci polgármester és Szarkándi János a Duna Dráva Cement Kft. elnök-vezérigazgatója avatta fel. A Gyadai Tanösvény új építményének megvalósítását Vác Város Önkormányzat megbízásából a Vác Város Környezetvédelméért Alapítvány felügyelte, a kivitelezés fő támogatója pedig a Duna-Dráva Cement Kft. volt.

Szarkándi János köszöntőjében elmondta, hogy a Társaság feladatának érzi a környezetszépítő, környezetkímélő tevékenységet, mint ahogy tette ezt a Gyadai Tanösvény esetében is. Az elnök-vezérigazgató mellett a DDC műszaki-vezérigazgatója, Dr. Szabó László és a DDC váci gyárigazgatója, Sáros Bálint is részt vett az eseményen.

A függőhíd-avatáson Szabó Imre környezetvédelmi miniszter, – aki az alkalomhoz illően, túracipőben, hátizsákkal jelent meg – elmondta, hogy számára legalább annyira fontos ennek a függőhídnek az avatása, mint

Szabó Imre, környezetvédelmi és vízügyi miniszter

az előző nap átadott, több milliárd forintos költséggel felépült, Velencei-tó méretű cigándi víztározó. Hiszen Naszály-hegy új műtárgya sok helyi ember és intézmény sikerre, akik a közösség érdekében önzetlenül fogtak össze.

A köszöntők után Szabó Imre és dr. Bóth János a nemzeti színű szalag átvágásával megnyitotta a 25 méter hosszú, tölgyfa pallókból és acélhuzalból készült függőhidat, melyen Vác és Szendehely-Katalinpuszta

polgármestere gurította át a hordót. Az ünnepség befejezéseként a jelenlévők is átkeltek a hídon, ezután a résztvevők visszagyalogoltak az Óriások Pihenőjéhez, ahol az erdészet ízetes szarvaspörkölttel és meleg teával várta őket.

VEZETŐSÉGET VÁLASZTOTT A BCSDH

A Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért (BCSDH) 2008. november 19-én tartotta tisztújító taggyűlését, melyen Márta Irént (Holcim Hungária Zrt.) és Igaz Zoltánt (ING Bank) választották meg alelnököknek.

A BCSDH küldetése, hogy elősegítse a tagvállalatai, illetve a hazai gazdaság szereplőinek körében a fenntartható fejlődés három alappilléreinek: a gazdasági eredményesség, az ökológia egyensúly és a társadalmi életminőség elveinek a gazdasági gyakorlatba való átültetését és alkalmazását. Ezen keresztül új és innovatív megoldásokkal szeretné javítani a versenyképességüket, és egyben hozzájárulni a magyar gazdaság fenntartható fejlődéséhez, a társadalom életminőségének javulásához, valamint a környezeti és természeti értékek megőrzéséhez.

A szervezet november közepén megtartott tisztújító taggyűlésén a tagok újabb két évre a szervezet elnökének választották meg Varga Istvánt. Igaz Zoltánt, az ING Bank N.V. Magyarországi Fióktelepének vállalati kommunikációs igazgatóját és Márta Irént, a Holcim Hungária Zrt. kommunikációs igazgatóját alelnököknek választották meg. A Felügyelő Bizottság tagjai Lakatos Sándor, Pallaghy Orsolya és Scodnik Kinga lettek.

ÖT HELYSZÍNT JÁR BE A HOLCIM AWARDS NYERTESEIT BEMUTATÓ KIÁLLÍTÁS

A Holcim Awards for Sustainable Construction építészeti verseny európai fordulójának nyertesait, köztük az aranyérmes Janesch Péter (és a Team 0708Kft.) „Négy negyed egy egész” című projekttervét is bemutató kiállítást szervez a Holcim Hungária Zrt.

A nyertes pályamunkákat öt magyar nagyvárosban öt különböző időpontban tekinthetik majd meg az érdeklődők. Budapesten a Magyar Építőművészek Szövetsége épületében és Pécsen, a tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Karának új szárnyában már körbejárhatták a tárlatot az érdeklődők, melyet rövidesen Sopronban, Győrben és Debrecenben is lesz lehetősége megismerni az építészeti iránt fogékonyaknak.

A kiállításon a díjazott tervek mellett az összes benyújtott magyar pályamunkát is megtekinthetik a látogatók.

A 2008. szeptember 25-26-án lezajlott díjátadó során elismeréseket begyűjtött pályamunkák bemutatásával a Holcim Hungária Zrt. célja az, hogy felhívja a figyelmet a fenntartható építészet fontosságára.

Emellett szeretnék, ha a kiállítás révén a pályázati lehetőség mind nagyobb ismertségre tenne szert, s a következő fordulóban még több magyar építész, és építész-hallgató pályázna és mérettette meg a nemzetközi porondon.

AZ ADAPTÍV MALOMIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREKTŐL A KÖRNYEZETVÉDELEMIG - Beszélgetés Dr. Hilger Miklóssal

Dr. Hilger Miklós, a Magyar Cementipari Szövetség Környezetvédelmi Bizottságának elnöke

- Mikor és hogyan lett cementipari dolgozó?

Dr. Hilger Miklós: Az egyetem (BME, Villamosmérnöki Kar, Műszer Szak, Szabályozástechnikai Ágazat) elvégzése után, 1968-ban a VILATI-ba (Villamos Automatika Intézet) kerültem és az első feladatomban rögtön egy cementipari munka, a DCM kettes kemencéjének folyamat-identifikációja és a folyamatirányítás rendszerének megtervezése volt. Ettől kezdve folyamatosan kapcsolatban álltam a cementiparral.

- Melyik volt a legjobb munkaközösség akikkel együtt dolgozott?

Dr. Hilger Miklós: Munkám során mindig rendkívül felkészült és aktívan együttműködő emberekkel kerültem kapcsolatba az üzemekben éppúgy, mint a munkát támogató Cement- és Mészművekben, vagy a SZIKKTI-ben (Szilikátipari Központi Kutató- és Tervező Intézet). Ahogy bővültek a feladatok, együtt dolgozhattam a BME Automatizálási Tanszékének és a SZTAKI-nak (Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet) a munkatársaival is.

- Pontosan milyen munkát végeztek?

Dr. Hilger Miklós: A SZTAKI-ban és BME Automatizálási Tanszékén kidolgozták a legmodernebb identifikációs irányítási rendszereket, s megpróbáltuk ezeket a gyakorlatban is alkalmazni. Miután '76-ban átkerültem a SZIKKTI-be, megírtam egyetemi doktori disszertációm „A felszárás és száraz technológiák folyamatirányításának egyes kérdései” címmel. Ebben összefoglaltam az interdiszciplináris kutatások addig elért eredményeit. Később kiadványsorozatot jelentettünk meg a SZIKKTI-ben a modern folyamatirányítási identifikációs módszerek alkalmazásáról, hogy minél többen megismerhessék azokat. Ami a munkámat illeti, elsősorban a golyósmalmokkal foglalkoztunk. Megvizsgáltuk a nyersmalmok és a cementmalmok működési tulajdonságait, majd a kapott eredményeket

modelleztük és számítógépen szimuláltuk. Különböző modelleket alakítottunk ki, majd digitális és analóg szimulációval megnéztük, hogy a bemeneti és a kimeneti értékek megfelelnek-e azoknak az adatoknak, amelyeket mértünk a malmon. Végül a modellek felhasználásával optimális irányítási stratégiákat alakítottunk ki és megterveztük a szabályozási rendszereket.

- Az ilyen típusú munkákat rengeteg mérés és kutatás előzi meg.

Dr. Hilger Miklós: Igen sok üzemi mérést, technológiai vizsgálatot, szabályozásméleti, szimulációs és modellezési kutatást végeztünk. Az ipari szakemberekkel együtt dolgozva tapasztalatainkból sokat tanultunk. Mivel a termék minőségével szemben támasztott követelmények egyre nőttek, kialakítottunk egy szabályozási rendszert. Ezután az algoritmikus és empirikus ismeretek kombinálásával kidolgoztunk egy szabályozástechnikai őrlésméletet és létrehoztuk az első tudásbázisú szakértői rendszert, amely az összes magyarországi gyárra alkalmazható volt.

- Ezt a rendszert át kellett vennie a magyarországi cementgyáraknak?

Dr. Hilger Miklós: Nem, ez csupán egy kísérleti rendszer volt. Maga az őrlési rendszer Hejőcsabán működött, a szakértői rendszert viszont több helyen tudtuk alkalmazni. Sajnos a magyar számítástechnika akkoriban még gyerekcipőben járt, és igen komoly bűvészmutatványokra volt szükség ahhoz, hogy fel tudjuk telepíteni ezeket a hatalmas rendszereket, hiszen külföldön használt nagyteljesítményű gépeket akkor még nem lehetett behozni az országba. Mindenesetre kialakítottunk egy adaptív keverésszabályozási rendszert, amely képes volt beállítani a nyersanyag megfelelő minőségét. Felajánlottuk a német Krupp-Polysius cementipari gépgyártó cégnek hogy működünk együtt, mivel tudtuk, hogy ők is hasonló rendszerrel dolgoznak. Azt mondták, majd akkor próbálják ki a magyar rendszert, ha az ő rendszerük nem működik. És történt egy ilyen eset: egy hónap alatt üzembe kellett állítanunk a mi rendszerünket, ami még ma is működik náluk, a Krupp-Polysius meg is vette tőlünk.

- Ezek szerint ennek a rendszernek a kialakítása nagyon komoly eredménynek számított.

Dr. Hilger Miklós: Igen, hiszen a rendelkezésre álló mérési eredmények, tervezett-kísérletek és a szakirodalom alapján tisztáznunk kellett, hogy az őrlésmélet rendkívül bonyolult és összetett kérdései közül melyek tartoznak az empiria területére és melyek azok, ahol megadható, illetve korábról ismert az elméleti háttér. Kapcsolatot kellett teremtenünk a klasszikus és modern őrlésmélet, valamint a technológia és a szabályozásméleti rendszer-technikai megközelítés között. A több mint egy évtizedes munka gyümölcse komoly nemzetközi elismerést kapott.

- Ennek a csoportnak Ön volt a vezetője?

Dr. Hilger Miklós: Nem. Az én dolgom az volt, hogy kapcsolatot teremtek a szabályozástechnikai rész és a technológiai rész között.

- Ön ügyvezető igazgató-helyettese volt a TECHNOCEM Kft.-nek, majd főmunkatársa, később pedig ügyvezető igazgató-helyettese a CEMKUT Kft.-nek. 1997-től a Magyar Cementipari Szövetség ügyvezető műszaki helyettese, majd a Környezetvédelmi Bizottság elnöke lett.

Dr. Hilger Miklós: Ezen pozíciókra nem törekedtem, de elősegítették, hogy a témák minél hatékonyabb művelése érdekében szabadon dönthessek arról, kikkel és milyen területen dolgozom együtt.

- Hogyan került a Magyar Cementipari Szövetségbe?

Dr. Hilger Miklós: Amikor 1992 körül privatizálták a cementgyárakat, megkerestek az MCSZ-től, hogy nem volna-e kedvem a környezetvédelemmel foglalkozni. Mivel a privatizáció folyamán óriási technológiai-fejlesztési és környezetvédelmi-fejlesztési beruházások zajlottak, igent mondtam.

- Milyen feladatokat lát el az MCSZ-ben?

Dr. Hilger Miklós: Ahogy a környezetvédelem egyre fontosabbá vált, megalakult a Környezetvédelmi Bizottság, amelynek feladata az uniós, illetve a hazai törvények, rendeletek, végrehajtási utasítások véleményezése, és a műszaki irányelv-tervezetekkel kapcsolatos szakmai műszaki állásfoglalás kialakítása. Két akcióprogramunk az emisszió-kereskedelemmel és az alternatív tüzelő-és nyersanyagok alkalmazásával foglalkozik.

- Idén a közgyűlés Önnek ítélte a Magyar Cementiparért Díjat.

Dr. Hilger Miklós: Nagyon jó érzés, hogy rám esett a választás. Az emberben van egy olyan remény, hogy hátha valami nyomot is hagyott, ha máshol nem, legalább a főnökei lelkében!

- Milyen tervei vannak a cementiparral kapcsolatban?

Dr. Hilger Miklós: Az Európai Unió Kibocsátás-kereskedelmi Rendszere (Emission Trade Directive) most folyó felülvizsgálatának eredményeként 2013 és 2020 között komoly változások várhatóak az európai ipar működésének peremfeltételeit illetően. Ez az iparág számára komoly kihívást, de egyben lehetőséget is teremt. A cementipar számára a kitörési pontot az alternatív tüzelő- és nyersanyagok (ún. AFR-anyagok) környezetbarát, a fenntartható erőforrás, illetve hulladékgazdálkodáson és a fenntartható energiapolitikán alapuló, nagyobb mértékű felhasználása jelentheti. A vezetői és szakértői szinten folyó szakmai, illetve iparági politikai érdekérvényesítéssel kapcsolatos feladatok jelentősége is meg fog nőni, amit szakmailag igen erősen támogatni kellene. Ezekben a feladatokban szeretnék intenzíven részt venni. ■

FELÚJÍTÁS A MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK KÖZÉP MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS EGYESÜLETÉNÉL

A DDC támogatásának köszönhetően javultak a lakóotthonban élők körülményei

Szűk körű ünnepség keretében mondott köszönetet, 2008. december 15-én, Dr. Chikán Csaba közjegyző, a Mozgáskorlátozottak Közép Magyarországi Regionális Egyesületének elnöke a Duna-Dráva Cement Kft. vezetésének, a Váci Gyár által nyújtott támogatásért. Szarkándi János, a Társaság elnök-vezérigazgatója elmondta, hogy a Karácsony alkalmából nyújtott segítséggel szeretnék ráirányítani a

Petrillák Mária kommunikációs vezető, Szarkándi János elnök-vezérigazgató és Sáros Bálint a Váci Gyár igazgatója is tiszteletét tette az ünnepségen

figyelmet a közösség támogatására szoruló intézményre, amelynek lakói nem csak otthonra, hanem munkahelyre is találhatnak az épület falai között. A hozzájárulásból az Egyesület központjában végeztek felújítási munkálatokat. A rendezvényen jelen volt Molnár Lajos váci alpolgármester és Sáros Bálint, a DDC váci gyárának igazgatója is.

Az Egyesület a Társaság támogatását a Rákóczi úti épület belső kivakoltatására, a folyosók festésére, valamint az intézmény udvari aszfaltburkolatának javítására fordította, mivel azon veszélyessé vált a közlekedés kerekesszékekkel. A felújításnak köszönhetően az Üllői Civil Kht., intézményben működő foglalkoztató központja a jövőben megfelel a munkavédelmi biztonsági előírásoknak, mivel az itt dolgozók munkahelyét a központ falainak állapota már nem veszélyezteti.

Szarkándi János, a Duna-Dráva Cement Kft. elnök-vezérigazgatója köszöntőjében elmondta: „...termékeinkkel az épített környezet alkotásait gazdagítjuk, ezért szeretnénk közösségi szerepvállalásunk során is hozzájárulni környezetünk építéséhez.” Hozzátette: „... azért támogattuk a mozgáskorlátozottak központjának felújítási munkálatait, mert illeszkedik a támogatási elképzeléseinkbe és ezzel arra szeretnénk volna felhívni a figyelmet, hogy közösségünk akkor tekinthető valóban fenntarthatónak, ha a fenntarthatóság minden embertársunk számára biztosított.”

Az elnök-vezérigazgató hangsúlyozta, hogy a támogatással a közösség többi tagjának figyelmét is szeretnénk ráirányítani az intézmény nehéz helyzetére: „Tiszteletre méltó az Egyesület értékteremtő munkája, hiszen az Önkormány-

zat által rendelkezésükre bocsátott ingatlanokat lépésről-lépésre felújítva, virágzó közösséget hoztak létre az elmúlt években, amelynek azonban a létért ma is folyamatosan küzdenie kell. Fontos, hogy azok a vállalatok, magánszemélyek, intézmények, amelyeknek módjában áll, szintén támogassák az intézményt”.

Az épületben működő lakóotthon tizenhárom, 18 és 45 éves kor közötti mozgássérült elhelyezését látja el. A bentlakók, az Üllői Civil Kht., lakóotthon mellett működő foglalkoztató központjában dolgoznak.

A képen látható: Szarkándi János elnök-vezérigazgató, Molnár Lajos Vác város alpolgármestere és Dr. Chikán Csaba közjegyző, a Mozgáskorlátozottak Közép Magyarországi Regionális Egyesületének elnöke

A SZABÁLYKÖVETŐ MUNKA VÉGZÉSÉRT

- Compliance Program a DDC-nél

A HeidelbergCement Group irányelveivel összhangban elindult a Compliance Program a DDC Cégcsoport vállalatánál is. A Cégcsoport jogi koordinátora, Dr. Hardicsay Sándor elmondta, hogy a program lényege egységes értékrend megjelenítése a különböző jogszabályi háttérű államokban dolgozó kollégák számára.

A Program keretbe foglalja a belső elv- és szabályrendszert, amellyel összhangban a HeidelbergCement működik és ezt szabályozási területekre bontja, amelyek közül eddig a korrupcióellenes és a tisztességes versenyre vonatkozó szabályozás jelent meg.

A Compliance alapja a Vállalati Etikai Kódex, amelyet szabályozási területekre bont a program, és elsőként a korrupcióellenes irányelve-

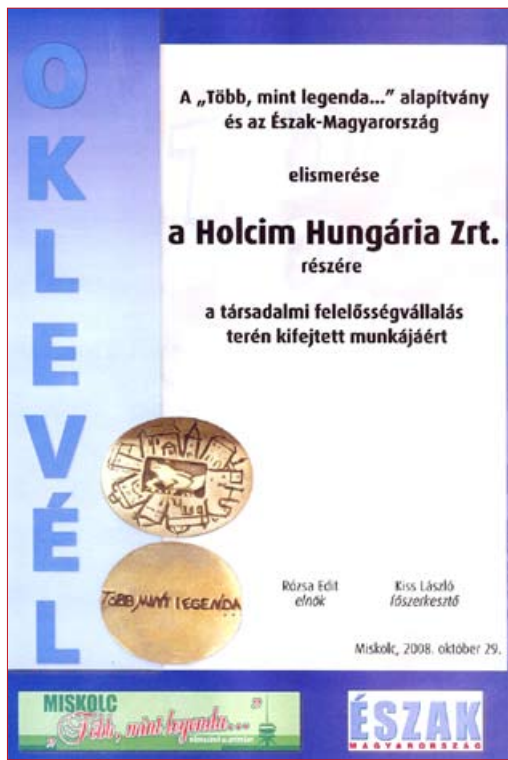
ket, valamint a tisztességes versenyre vonatkozó szabályozást vezette be a Társaság. A Program bevezetése során a részletes dokumentumokat közzétették a vállalati intraneten, valamint az egyes osztályokon. Emellett plakátok és egy erre az alkalomra kiadott leporelló is tájékoztatta a munkatársakat a Compliance Program rendszeréről. Megjelent egy új eszköz is a cégcsoport kommunikációs rendszerében, a Compliance Forródrót, amelyen keresztül a cégcsoport munkatársai munkahelyük biztonságát erősíthetik, azáltal, hogy a HeidelbergCement Group vezetőinek tudomására hozzák azokat a Compliance Program körébe tartozó jogsértéseket, amelyek orvoslását hiába kérték közvetlen feletteseiktől, helyi vezetőiktől. Hardicsay úr azonban hangsú-

Dr. Hardicsay Sándor, a DDC cégcsoport jogi koordinátora

lyozta, hogy a Compliance Program gondolatai, az újszerű megfogalmazások ellenére nem ismeretlenek a DDC Cégcsoport munkatársainak, akik között tradíció, hogy felelősen, értékorientáltan végezzék tevékenységüket. Mégis hasznos ezeknek tudatosítása, annak érdekében, hogy egy-egy probléma kapcsán világos legyen, mely szabályok mentén kereshető a megoldást.

TÖBB MINT LEGENDA

Idén először adták át a „Több, mint legenda...” Közhasznú Alapítvány és az Észak-Magyarország közös díját, mellyel a társadalmi felelősségvállalás terén a helyi közösségekért kifejtett munkájáért két cég, köztük a Holcim Hungária tevékenységét ismerték el egy-egy plakettel.

A 2008 októberében megrendezett eseményen a díjak átadása mellett az „Észak-Magyarország” c. napilap (Borsod-Abaúj-Zemplén megye lapja) bemutatta a legjelentősebb megyei cégeket rangsoroló TOP100 kiadványát is. A gyűjteményből kiderül, mely társaságok tartoznak (a 2007-es bevallási adatok alapján) a megye vállalkozásainak élbolyába.

Az APEH regionális igazgatóságával, a megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, illetve a megyei Agrárkamarával közösen összeállított, megjelenésében is exkluzív kiadvány listáján szerepel a Holcim Hungária Zrt. is.

A díjat a Holcim Hungária Zrt. vezetősége megbízásából Csiky Vidor (miskolci karbantartási vezető) vette át 2008. október 29-én Miskolcon.

FÓKUSZBAN HEJŐCSABA ÉS GÖRÖMBÖLY

Tovább folytatta szerteágazó felelősségvállalási tevékenységével kapcsolatban végzett felmérés-sorozatát a Holcim Hungária Zrt.. 2008. október 3-án Miskolcon tartott csoportos beszélgetést és készített interjúkat helyi civilekkel, intézményvezetőkkel és a vállalkozói szféra képviselőivel.

A fókuszcsoportos vizsgálatok és a személyes interjúk készítésével céljuk, hogy megismerjék az adott térség lakóinak problémáit. Szeretnék megtudni, hol van a legnagyobb szükség a Holcim segítségére, s hogy eddigi tevékenységüknek milyen hatása és visszhangja van. Így arra is visszajelzést kapnak a cég társadalmi felelősségvállalásáért felelős munkatársai, mennyire hatékony és jól célzott a különböző helyi szervezetekkel való együttműködésük.

2008. október 3-án a Görömbölyi Községi Házban elvégzett interjúk és a fókuszcsoportos beszélgetések során számos jól hasznosítható ötlet, észrevétel hangzott el, melyek közül a jövőben többet is beépítenek majd társadalmi felelősségvállalási tevékenységükbe.

MODERNIZÁCIÓ A BEREMENDI GYÁRBAN

2008 decemberében előbb a Beremendi Gyár 2. kemencéje, majd 2009 januárjában az 1. kemencéje is leáll. A próbatizemet követően 2009 áprilisában indul újra a klinkertermelés.

A 2009 tavaszán befejeződő munkálatok keretében az eddigi két kemencevonalat egy, a jelenleginél nagyobb kapacitással, valamint automatizált folyamatszabályozással, illetve különleges gépészeti eljárásokkal rendelkező kemencevonal váltja ki.

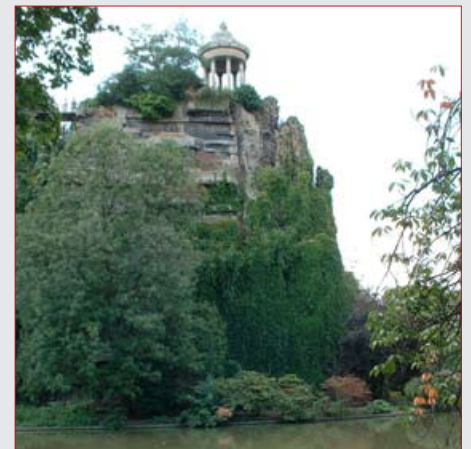

Hámori Gábor képei az elmúlt hetekben készültek a beruházás helyszínén

ÉRDEKESSEGEK

Franciaországban a 19. század végén építettek egy parkot, ahol betonból építettek természeti képződményeket: sziklákat, fákat, a távolról szalmafedelesnek tűnő házat is. (Buttes Chaumont Park)

Cementvilág
MAGYAR CEMENTIPARI SZÖVETSÉG - HUNGARIAN CEMENT ASSOCIATION

A MAGYAR CEMENTIPARI SZÖVETSÉG LAPJA

Kiadja: MCSZ 1034 Budapest, Bécsi út 120. • Levélcím: Budapest 1300 Pf. 230 • Tel.: 06 1 250-1629, Fax: 06 1 368-7628 • Felelős kiadó: Skene Richard, az MCSZ elnöke • Szerkeszti a Szerkesztőbizottság • Szerkesztőség: Arcus.Hu Kft. 2600 Vác, Hajnik Pál u. 1., Tel.: 06 27 300-764, E-mail: cementvilag@arcuskiado.hu • Nyomdai előkészítés: Arcus Stúdió • Nyomdai kivitelezés: Multiszolg Bt. • Felelős vezető: Kajtor István